

Mästerverket

Handplockat - med inspiration från Stockholms kullerstengator. Mästerhusets stenfasad ger nytt liv till ett bortglömt kvarter mitt i city. Svensk sten är en självklar strategi för byggherren Pembroke.

TEXT **PETER WILLEBRAND** FOTO **PER MYREHED**

Tre befintliga hus med helt olika förutsättningar har blivit en rationell rektangel för stora och flexibla lokaler. Drygt 37 000 kvadratmeter mitt i Stockholms city.

Niclas Hedin, som är arkitekt vid Tengbom, sammanfattar Mästerhusets transformation som ska göra att ett "dött stråk" bakom den livliga Hamngatan öppnas upp och blir en levande affärsgata:

- Vi har haft stor frihet att utforma idén med huset. Till en början handlade mycket om dokumentation av själva plat-

sen. Det är inte okontroversiellt att riva och bygga nytt mitt i Stockholm. Vi hade också en lång dialog med Stockholms stad, på flera nivåer.

Byggherre är amerikanska Pembroke, som utmärker sig med fastighetsbestånd i a-lägen i storstäder som Boston, London, Tokyo och Hamburg.

Jan Edgren är projektledare och har huvudansvaret för att genomföra och leda arbetet från Pembrokes sida. Han betonar betydelsen av att bolaget är familjeägt.

- Vi bygger för generationer, vi säljer

inte. Det betyder också att vi lägger väldigt stor vikt vid hållbarhet och långsiktighet, säger han.

VALET AV STEN UNDERSTRYKER i första hand den strategin, inte att Mästerhusets största hyresgäster är Nordea, Bloomberg och Delphi, bank- och finanshus som förknippas med just stenfasader.

Jan Edgren har varit engagerad på detaljnivå.

- Vi har bland annat varit på plats i Italien för att handplocka de stenar som sågats ut och som vi anser håller den

”Det ska synas att det är sten i både utseende och tjocklek, det får inte se ut som ett faner. Vi arbetade med ett styrande koncept där vi dels bestämde mönstren på fasaden, dels hur de olika stenarna skulle fördelas procentuellt.”

kvalitet och det utseende som vi söker, när det till exempel kommer till spräcklighet.

Mästerhuset är LEED-certifierat, med högsta klassningen Platinum. Av det skälet ska även stenen i möjligaste mån vara svensk.

Inne i byggnaden dominerar kalksten från Kinnekulle och Norrvange. Fasaden består av fyra stensorter, varav tre är svenska: Skarstad Röd Bohus, Vånga och Flivik. Undantaget är en afrikansk granit, Duna.

– Den hade en gul ton som vi inte kunde hitta någon motsvarighet till hos den svenska, säger Jan Edgren.

KARIN HAGELBERG ÄR den arkitekt vid Tengboms som har haft huvudansvaret för Mästerhuset under detaljprojektering och byggskedet.

– Vi, Pembroke och staden var tidigt överens om att vi vill använda mycket sten. Om huset ska få en materialitet och täthet enligt LEED-certifieringen är det svårare att klara energikraven om man bara ”glasar upp”, säger hon.

Pembrokes arkitekt var tidigt på plats och inspirerades av den klassiska

stenmiljö som mötte honom längs Stockholms kullerstengator.

– Han tog egna bilder och ville veta vilka stensorter som förekom på dem, säger Niclas Hedin.

Bilderna blev ett slags referens i sökandet efter motsvarande stensorter hos de svenska producenterna.

– Stenpaletten hade vi klar ganska tidigt. Parallellt arbetade vi med utformningen av huset, med frågor som öppet eller tätt, traditionella fönster eller ”hål i mur” etcetera, säger Niclas Hedin.

YTBEARBETNINGARNA i fasaden – flammad och polerad – har valts med utgångspunkten att behålla stenens karaktär.

– Det ska synas att det är sten i både utseende och tjocklek, det får inte se ut som ett faner. Vi arbetade med ett styrande koncept där vi dels bestämde mönstren på fasaden, dels hur de olika stenarna skulle fördelas procentuellt, säger Karin Hagelberg.

Stenar med mörkare nyans placerades nedtill för att ge fasaden känsla av tyngd.

Holländska Scheldebouw har levererat fasaden i glasade och stensatta moduler om 3 x 3,8 meter.

– Samarbetet mellan Scheldebouw och stenleverantörerna var mycket nära. Modulerna har i praktiken bara plockats in när de väl kommit på plats, säger Karin Hagelberg.

Stenen ska också synas i detaljerna. Den är bland annat profilerad i hörnen för att ge ett massivt intryck.

TILLVERKNINGEN AV modulerna skedde också i Holland. Niclas Hedin efterlyser en större initiativförmåga från den svenska stenindustrin när det handlar om hur man löser liknande storordrar.

– Det blir särskilt tydligt när man jobbar med en klient som är van vid hög detaljeringsgrad och kvalitet, säger han.

Han jämför med situationen i många andra internationella storstäder, som New York där han själv arbetade under tio år.

– Där lägger man ner oerhört mycket tid på den här typen av projekt och sätter upp fullskaliga mockuper innan saker kommer på plats. Det blir också allt vanligare här. Vi hade förmånen att arbeta med mockuper även i det här projektet, det var mycket värdefullt, säger Niclas Hedin. ■

Projekt: Mästerhuset, Stockholm.

Arkitekter: Niclas Hedin, Karin Hagelberg m fl, Tengom.

Byggherre: Pembroke.

Stenleveratörer: Hallindens Granit, Skarstad röd Bohus och Vånga, Emmaboda Granit, Flivik. Thorsbergs Stenhuggeri och Slite Stenhuggeri, kalksten.

◀ Holländska Scheldebouw har levererat fasaden.

Fasaden levererades i färdiga moduler, glasade och stensatta, på 3 x 3,8 meter.

Kalksten från
Norrvänge och
Kinnekulle
dominerar
Mästerhuset
invändigt.

Byggherren Pembroke åkte till Italien för att handplocka stenarna på plats.

